

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 23 - 29 พ.ย. 2566

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- รายงานจากสื่อท้องถิ่นประเทศเวียดนาม พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคฝีดาษวานร รายแรกของประเทศ เป็นเพศชาย อายุ 29 ปี โดยผู้เสียชีวิตดังกล่าวติดเชื้อไวรัสเอชไอวี/เอดส์ ระยะสุดท้าย ผู้ป่วยรายนี้เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล เวชศาสตร์เขตร้อนในนครโฮจิมินห์ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคมที่ผ่านมา ด้วยอาการไข้ มีแผลพุพองตามร่างกาย รวมถึงมีภาวะปอดอักเสบร่วมด้วย ซึ่งต่อมา การติดเชื้อลุกลามไปยังอวัยวะหลายส่วน จนก่อให้เกิดภาวะช็อกและเสียชีวิต ในที่สุด ตั้งแต่ต้นปี 2566 นครโฮจิมินห์ พบผู้ป่วยโรคฝีดาษวานรอย่างน้อย 20 คน ขณะนี้มีผู้ป่วยด้วยโรคดังกล่าว ยังคงเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล จำนวน 18 คน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นเพศชาย 17 คน และเพศหญิง 1 คน ทุกคน มีผลยืนยันการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบเชื้อเอชไอวีร่วมด้วยทุกราย
- ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค สัปดาห์ที่ 47 (20 - 26 พ.ย. 2566) พบผู้ป่วยโรคเรื้อน 2 ราย เพศชาย สัญชาติ เมียนมา เริ่มมีอาการเมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา รายที่ 1 อายุ 10 ปี อาศัยที่ ต. แม่ตาว จ. ตาก มีประวัติสัมผัสใกล้ชิดกับบิดาที่ป่วยเป็นโรคเรื้อนและอยู่ระหว่างรับการรักษา สำหรับผู้ป่วยรายนี้มีอาการเข้าข่าย แต่ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการยังไม่ยืนยัน ขณะนี้เข้ารับการรักษาที่ ร.พ. แม่สอด จ. ตาก ผู้ป่วยรายที่ 2 อายุ 39 ปี เข้ามาอาศัยทำงานในประเทศไทยเป็นเวลา 7 ปี ปัจจุบันอาศัยที่กรุงเทพมหานคร เมื่อต้นปี 2565 เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำ ต่อมาเริ่มมีอาการป่วยโดยเริ่มมีตุ่มขึ้นที่ขาซ้าย จากนั้นลามไปทั่วตัว รับการรักษาที่ รพ. ราชภัฏที่ระยะหนึ่ง อาการไม่ดีขึ้น เมื่อ 23 พ.ย. ที่ผ่านมา จึงเข้ารับการรักษาที่ ร.พ. ราชวิถี แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคเรื้อน

“ โรคไข้หวัดนก ” เตรียมพร้อม ปลอดภัยไว้ก่อน

ข้อมูลจากเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินของอาเซียนด้านการสาธารณสุข แจ้งถึงรายงานจากกระทรวงสาธารณสุขประเทศกัมพูชา เมื่อวันที่ 23 พ.ย. 2566 พบผู้ป่วยยืนยันโรคไข้หวัดนก (H5N1) จำนวน 1 ราย เพศหญิง อายุ 21 ปี อาศัยอยู่ที่ จังหวัดกำปอด ซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศกัมพูชา ปัจจุบันรับการรักษาที่ โรงพยาบาลมิตรภาพเขมร - ไทยเวียต ประวัติเสี่ยงพบไก่ตายไม่ทราบสาเหตุในหมู่บ้าน ตั้งแต่ต้นปี 2566 ถึงปัจจุบัน ประเทศกัมพูชาพบผู้ป่วยยืนยันด้วยโรคดังกล่าวแล้ว 5 ราย เสียชีวิต 3 ราย ผู้เสียชีวิตอยู่ที่จังหวัดไพรแวงและสวายเรียง ซึ่งอยู่ใกล้กับจังหวัดกำปอด ที่ผู้ป่วยรายล่าสุดอาศัยอยู่ โดยทั้งสามจังหวัดมีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเวียดนาม และห่างจาก จ. ตราด ประเทศไทยโดยเฉลี่ย 300 กม. สำหรับประเทศไทยไม่พบผู้ป่วยโรคดังกล่าว ตั้งแต่ ปี 2549 ถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามกระทรวงสาธารณสุขได้มีการวางระบบการบริหารจัดการกรณีหากเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกไว้เป็นอย่างดี โดยมีระบบเฝ้าระวังตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐาน ความเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้เกิดการระบาดของโรคนี้ในประเทศไทย คือ การลักลอบนำเข้าสัตว์ปีกตามชายแดน สำหรับด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศได้มีมาตรการอย่างเข้มข้น โดยหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติสามารถยกระดับการเฝ้าระวังร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กรมศุลกากร ด้านตรวจสัตว์ ด้านควบคุมโรคติดต่อที่ดูแลผู้เดินทางเข้ามาในประเทศ เนื่องจากลักษณะอาการเบื้องต้นของโรคไข้หวัดนกชนิด H5N1 มีความคล้ายคลึงกับอาการของโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน การวินิจฉัยสาเหตุของโรคในช่วงแรกของการติดเชื้อเป็นไปได้ยากและเนื่องจากขณะนี้เป็นฤดูกาลที่มีการระบาดของเชื้อโรคทางเดินหายใจชนิดอื่น ๆ อีกด้วย ฉะนั้นหากมีอาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจหรือมีอาการคล้ายไข้หวัด ควรพบแพทย์พร้อมให้ประวัติเสี่ยงอย่างละเอียด เช่น ประวัติการสัมผัสสัตว์ปีก หรือสัตว์ปีกป่วยตาย การเลี้ยงสัตว์ปีก เป็นต้น รวมทั้งบุคลากรในสถานบริการสาธารณสุข หากพบผู้ป่วยเข้ารับบริการด้วยอาการโรคระบบทางเดินหายใจ ควรซักประวัติถึงความเสี่ยงดังกล่าวด้วย เพื่อผู้ป่วยจะได้รับการรักษาที่ถูกต้องและช่วยป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดการระบาดในวงกว้างได้

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุขและปศุสัตว์ในพื้นที่ร่วมกับประชาสัมพันธ์ ให้ออกบ้านทราบถึงสถานการณ์ไข้หวัดนกในประเทศกัมพูชา หากลูกบ้านพบสัตว์ปีกในพื้นที่ในฟาร์มที่ตนเองหรือของผู้อื่น มีเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น มีสัตว์ปีกป่วยตายไม่ทราบสาเหตุ ควรแจ้งผู้ใหญ่บ้าน อสม. อสต. หรือ จนท. ปศุสัตว์อำเภอ ห้ามนำสัตว์ปีกที่ตายไม่ทราบสาเหตุไปบริโภค ไม่ควรสัมผัสซากสัตว์ปีกที่ตายหากจำเป็นควรใช้ถุงมือและสวมหน้ากากอนามัย ซากสัตว์ที่ตายควรฝังกลบและหากมีผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ประกอบกับมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกหรืออาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดสัตว์ปีก ให้รายงานต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและปศุสัตว์อำเภอทันที รวมทั้งเจ้าหน้าที่ควรมีการจัดอบรมประชาสัมพันธ์ และพูดคุยแบบไม่เป็นทางการแก่ลูกบ้าน เพื่อให้ความรู้และข้อแนะนำในการปฏิบัติที่ถูกต้อง เกี่ยวกับโรคไข้หวัดนก วิธีสังเกตและการป้องกันตนเองที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

อ้างอิง

- <https://si.mahidol.ac.th/th/healthdetail.asp?aid=312>
- <https://ddc.moph.go.th/odpc11/news.php?news=38193&deptcode=>
- https://www.khaosod.co.th/around-the-world-news/news_7933236
- <https://www.hfocus.org/content/2023/02/27112>
- ข้อมูลจาก:รายงานการเฝ้าระวังเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค สัปดาห์ที่ 47 (20 - 26 พ.ย.66)
- ขอบคณภาพจาก: <https://mgronline.com/indochina/detail/9660000103951>